

Ciklični vrh v gospodarski rasti že za nami

Nemir zaradi trgovinskih sporazumov postaja največje tveganje za globalno gospodarsko rast, v Evropi pa slabi gospodarski podatki v Italiji. Dvigovanje obrestnih mer lahko povzroči pretrese na kapitalskih trgih ter zniža rast v državah v razvoju.

Darja Močnik, Analitika GZS

3,8 %
medletna
gospodarska rast
v 2. četrtletju 2018
najnižja po zadnjem
četrtletju 2016.

Gospodarska rast Slovenije se po zadnjem četrtletju 2017 umirja in je v 2. četrtletju znašala 3,8 % (na medletni ravni). Z upoštevanjem učinka sezone, koledarja in krčenja investicij je še vedno bila nad 4 %. Tudi v EU in območju evra se rast umirja. V prvem polletju je gospodarska rast v Sloveniji znašala 4,2 % (oz. 4,6 % prilagojeno za vpliv sezone in koledarja). Ta rast je še enkrat višja od tiste v EU (2,3 %) oz. spada med najvišje med članicami EU. Predkrizno raven (2. četrtletje 2008) je Slovenija v 2. četrtletju preseгла za 4,5 %, saj je bila končna potrošnja višja za 4,4 %, izvoz za 37 %, uvoz za 18 %. Le investicije v osnovna sredstva zaostajajo za to ravno (za 35,6 %). Za leto 2019 se pričakuje upočasnitev svetovnega gospodarstva. Carinske vojne povečujejo tveganja za naše

in evropske izvoznike, kar pomeni, da bo bodoča rast mednarodne trgovine najverjetneje nižja. Na vidiku so tudi ekonomska tveganja, ki jih predstavljata zapletena in poglobljena napetost na Bližnjem vzhodu. Konflikti v odnosu med Iranom in Savdsko Arabijo imajo potencial za nadaljnjo destabilizacijo regije. Razvoj geopolitike ima tako lahko večji učinek na rast cen surovin. ECB je že znižala pričakovano rast evrskega gospodarstva na 2,1 % iz 2,4 % (marec 2018), leta 2020 pa naj bi znašala le še 1,7 %. Po zadnjih aktualnih ocenah Eastern European Consensus naj bi gospodarska rast Slovenije letos znašala 4,5 %, v letu 2019 pa 3,5 %. Tudi pri Analitiki GZS za naslednje leto napovedujemo umirjanje gospodarske rasti (na 2,8 %). **gg**

10 ključnih podatkov

Rast izvoza **11,2 %** (I-VI 2018/I-VI 2017)

Trgovinska menjava Slovenije je letos nominalno porasla za +11,2 %, uvoz +10,9 % v prvem polletju, a se medletna rast zaradi manjšega povpraševanja na trgih EU od aprila dalje nekoliko umirja. Krepi se tudi izvoz in uvoz storitev – za okoli 9 % v prvem polletju letos.

Plače višje tako v zasebnem kot javnem sektorju

Povprečna bruto plača je letos nominalno porasla za 3,6 %. Zaradi višje inflacije (1,6 %) je realno porasla za 2 %. Plače so za več kot 5 % najbolj porasle v finančnih in zavarovalniških dejavnostih, drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (zaposlovalnih dejavnostih, varovanju, dej. potovalnih agencij) in zdravstvu.

Rast proizvodnje **7,2 %** (I-VI 2018/I-VI 2017)

Rast proizvodnje se je v drugem četrtletju nekoliko znižala, a ostaja na visokih ravneh (+7,2 % v prvem polletju letos). Najvišjo rast beležijo v proizvodnji srednje visoko tehnološko zahtevnih proizvodov (10,9 %) ter pri proizvodih za investicije (16,2 % rast). Letos najvišjo rast beležijo proizvajalci računalniških in optičnih izdelkov in proizvajalci vozil (24 % rast) ter proizvajalci tekstilij (23 % rast).

1,9 % inflacija (I-VII 2018/I-VII 2017)

V prvih sedmih mesecih so cene življenjskih potrebščin višje za 1,6 %. Inflacija je julija na medletni ravni znašala 1,9 %, s čimer se približuje povprečju območja evra (2,1 %). Hitreje se krepijo cene storitev (2,4 %) kot blaga (1,6 %).

Razpoloženje potrošnikov malo slabše, a ostaja spodbudno visoko

Gospodarsko razpoloženje se je nekoliko poslabšalo. Gospodarska klima je bila avgusta najnižja po maju 2017 oz. nižja za 1,1 o. t. od avgusta lani, a ostaja visoko nad dolgoletnim povprečjem. Tudi poslovne tendence po panogah v drugem četrtletju letos beležijo umirjanje zaupanja.

Višje povpraševanje in več gradenj

Rast stanovanjskih stavb (+22,6 %) v prvem polletju letos poganja višja kupna moč, povpraševanje, nizke obrestne mere. Krepijo se tudi gradbeni inženirski objekti (+15,7 %) zaradi večjih izdatkov države, občin (ob bližajočih lokalnih volitvah) ter višjih zasebnih investicij.

Rast storitvenih dejavnosti **8,7 %** (I-VI 2018/I-VI 2017)

Rast prihodka storitvenih dejavnosti ostaja na visokih ravneh (8,7 % v prvem polletju letos), tudi poslovna pričakovanja so pozitivna. Prihodek najbolj raste v dejavnostih, povezanih z najemi in zakupi, podjetniškim svetovanjem ter gradbeništvom, projektiranjem, izvozom.

Rast trgovine na drobno **1,2 %** (I-VI 2018/I-VI 2017)

Ob večjem trošenju gospodinjstev se krepiti tudi trgovina na drobno (+10,2 % v prvem polletju). Raste predvsem trgovina z neživilni (trajne dobrine) ter motornimi gorivi (+4,5 %), medtem ko je prihodek v trgovini z živili pod ravno lanskega polletja (-4,9 %).

Rast potnikov na letališčih in v pristaniščih

Porast turizma letos v prvem polletju krepiti zračni promet (za 14,9 % več potnikov in za 6,7 % več prepeljanega blaga). Promet potnikov v pristaniščih je višji za 23,2 %, promet blaga pa je blizu ravni lanskega polletja. Avtobusi beležijo precej manjše število prevozov medkrajevnih in mednarodnih potnikov ter tudi potniških km.

Upočasnitev rasti zaposlovanja

Rast števila zaposlenih (+3,4 % v prvem polletju letos) se krepiti zaradi večjih rasti naročil pri podjetjih kot tudi zaradi turizma in drugih storitvenih dejavnosti. Dinamika rasti se je v drugem četrtletju nekoliko umirila, hkrati pa se je upočasnilo tudi zniževanje števila brezposelnih (-13,5 % v prvih osmih mesecih letos).

*Upoštevani statistični podatki znani do 31. avgusta 2018.